

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego Szkoła Podstawowa nr 1 w Poznaniu

OBOWIĄZUJE OD 1 WRZEŚNIA 2023

SP1

Ul. Hezjoda 15

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp.....	2
2.1. Cele ogólne.....	2
2.2. Cele szczegółowe.....	3
3. Definicje pojęć.....	4
4. Podstawy prawne.....	8
5. Osoby odpowiedzialne za realizację doradztwa zawodowego.....	9
6. Treści programowe.....	12
7. Diagnoza potrzeb beneficjentów WSDZ.....	15
8. Ewaluacja.....	17
9. Instytucje współpracujące ze szkołą w ramach realizacji zadań z doradztwa zawodowego.....	17
10. Załączniki:	
10.1 Treści programowe z Rozporządzenia MEN	
10.2 Program Realizacji WSDZ	

1. WSTĘP

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego obejmuje wszystkie etapy edukacyjne wyróżnione w szkole podstawowej. Motywem przewodnim niniejszego programu jest rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów, które mają wartość uniwersalną i ponadczasową w świecie nieustannych zmian. Składnikami kompetencji kluczowych są:

wiedza, umiejętności, postawy, które przyczyniają się do samorealizacji, rozwoju osobistego, do tego, aby być aktywnym obywatelem. Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia w trakcie kształcenia ogólnego w szkole podstawowej zaliczamy:

- 1) Porozumiewanie się w języku ojczystym i w językach obcych.
- 2) Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne.
- 3) Kompetencje informatyczne.
- 4) Umiejętność uczenia się.
- 5) Kompetencje społeczne i obywatelskie.
- 6) kreatywność i przedsiębiorczość.
- 7) Świadomość i ekspresja kulturalna.

Celem doradztwa zawodowego jest wspieranie dzieci i uczniów w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.

2.1. CELE OGÓLNE:

- 1) Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia.
- 2) Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak:
 - bezrobocie,
 - adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej.
- 3) Przygotowanie ucznia do roli pracownika.
- 4) Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- 5) Wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.
- 6) Podejmowanie systemowych działań przez pracowników szkoły, rodziców, mające na celu pomoc uczniom w dokonywaniu przemyślanych wyborów edukacyjno-zawodowych.

2.2. CELE SZCZEGÓLWE DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Pomoc uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
2. Pomoc uczniom w określeniu preferencji i zainteresowań zawodowych.
3. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.
4. Wskazywanie uczniom, rodzicom i nauczycielom dodatkowych źródeł informacji na temat:
 - rynku pracy,
 - trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
 - możliwości wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy,
5. Udzielanie indywidualnych porad uczniom i ich rodzicom.
6. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.
7. Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej prowadzonej przez szkołę.
8. Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych.
9. Przygotowanie uczniów do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: np. egzamin, poszukiwanie pracy.
10. Przygotowanie uczniów do podjęcia roli pracownika, zmiany zawodu, adaptacji do nowych warunków;
11. Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny program doradztwa:
z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym z poradniami specjalistycznymi,
pracodawcami oraz z instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom i rodzicom.

3. DEFINICJE POJĘĆ

DORADCA ZAWODOWY – osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej.

(por.: Klasyfikacja Zawodów i Specjalności. 1995. Wyd. MPiPS. Tom V, Zeszyt 2, cz. II. s. 497).

INFORMACJA ZAWODOWA – zbiory danych potrzebnych do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego osoby oraz rodzajów podejmowanych decyzji.

(por.: K. Lelińska: Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu metodą zajęć praktycznych. (1985). WSiP. s. 35).

INFORMACJA EDUKACYJNA – zbiory danych potrzebnych do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem i nabywaniem kwalifikacji. (opr. G. Sołtysińska).

WEWNĄTRZSZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO – ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. (opr. A. Łukaszewicz).

PREORIENTACJA ZAWODOWA - jest to ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy, które mają na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Źródło: Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

ORIENTACJA ZAWODOWA - ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I – VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

Źródło: Zestaw przykładowych programów preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego dla systemu oświaty, ORE, 2017.

DORADZTWO ZAWODOWE - uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Źródło: Zestaw przykładowych programów preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego dla systemu oświaty, ORE, 2017.

WSDZ - celowe, uporządkowane i wzajemnie ze sobą powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.

Źródło: Projekt Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych, ORE, Warszawa, 2017.

PROGRAM REALIZACJI WSDZ

Na każdy rok szkolny opracowuje się program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego. Określa on:

- działania związane z realizacją doradztwa zawodowego,
- tematykę działań, z uwzględnieniem treści programowych oraz oddziałów, których dotyczą te działania,
- metody i formy realizacji działań, z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami, z wyjątkiem szkół policealnych i szkół dla dorosłych,
- terminy realizacji działań,
- osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań,
- podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań z uwzględnieniem odpowiednio potrzeb uczniów, słuchaczy i rodziców oraz lokalnych lub regionalnych działań związanych z doradztwem zawodowym.

Program opracowuje doradca zawodowy albo inny nauczyciel lub nauczyciele odpowiedzialni za realizację doradztwa zawodowego w szkole, wyznaczeni przez dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły, w terminie do dnia 30 września każdego roku szkolnego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, zatwierdza program.

Źródło: Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

PROGRAM ZAJĘĆ Z DORADZTWA ZAWODOWEGO - powinien zawierać treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego odbywają się w klasach VII-VIII i realizowane są przez doradcę zawodowego. Program powinien zawierać informacje (bloki tematyczne/moduły/obszary) dotyczące: samopoznania, rynku pracy i informacje edukacyjno-zawodowe.

Źródło: Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) – art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. c i pkt 4, art. 109 ust. 1 pkt 7.

PREFERENCJE ZAWODOWE - emocjonalne nastawienie ku pewnym zawodom: niezwerifikowane przez doświadczenie oraz wiedzę o możliwościach zdobycia danego zawodu i wymaganiach związanych z jego wykonywaniem.

Źródło: Weyssenhoff A., Kruk-Krymula E., Biłko J., Piekarski M., Orientacja zawodowa. Poradnik dla doradców zawodowych, nauczycieli i pedagogów szkolnych. MEN, Kraków 2011.

ZAINTERESOWANIA ZAWODOWE - utrzymująca się tendencja do obserwowania i poznawania danego obszaru rzeczywistości, związanego z wykonywaniem określonego rodzaju pracy zawodowej.

Źródło: Weyssenhoff A., Kruk-Krymula E., Biłko J., Piekarski M., Orientacja zawodowa. Poradnik dla doradców zawodowych, nauczycieli i pedagogów szkolnych. MEN, Kraków 2011.

PREDYSPOZYCJE ZAWODOWE - właściwości anatomiczno-fizjologiczne, głównie budowa i funkcjonowanie układu nerwowego, w tym zadatki wrodzone, podlegające rozwojowi, warunkujące pomyślne wykonywanie zadań zawodowych.

Źródło: Weyssenhoff A., Kruk-Krymula E., Biłko J., Piekarski M., Orientacja zawodowa. Poradnik dla doradców zawodowych, nauczycieli i pedagogów szkolnych. MEN, Kraków 2011.

UMIEJĘTNOŚCI - przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Źródło: Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64.)

UZDOLNIENIA - dyspozycja warunkująca nabywanie nieprzeciętnych sprawności lub umiejętności w jakiejś dziedzinie (Drabik, Sobol 2013); zdolności kierunkowe, często określane jako uzdolnienia specjalne lub talent, czyli takie właściwości jednostki, które pozwalają na uzyskanie wysokich osiągnięć w konkretnej dziedzinie aktywności.

Źródło: Limont W., Uczeń zdolny. Jak go rozpoznać i jak z nim pracować. GWP, Sopot 2016.

TEMPERAMENT - ogół indywidualnych cech osobowości określających skłonność jednostki do takich czy innych reakcji emocjonalnych o określonej intensywności i trwałości.

Źródło: Kupisiewicz Cz., Kupisiewicz M., Słownik pedagogiczny, PWN, Warszawa 2009.

OSOBOWOŚĆ – zespół względnie stałych cech psychicznych podmiotu zapewniający mu poczucie tożsamości, tj. integrujący myśli, emocje i uczucia oraz zachowania. Zazwyczaj wyróżnia się dwa komponenty osobowości: temperament. Osobowość pełni ważną rolę w procesie adaptacji podmiotu do miejsca pracy.

Źródło: Zestaw przykładowych programów preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego dla systemu oświaty, ORE, 2017.

CHARAKTER - odnosi się do treści zachowania (np. pomocny, otwarty na zmiany), modelowany jest pod wpływem oddziaływań społecznych, podlega procesom wychowawczym.

Źródło: Zestaw przykładowych programów preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego dla systemu oświaty, ORE, 2017.

SAMOOCENA - uogólniona, względnie trwała postawa podmiotu względem siebie, mająca istotne znaczenia dla jego samopoczucia (emocje) i zakresu podejmowanych działań (motywacja).

Źródło: Dzwonkowska I., Lachowicz-Tabaczek K., Łaguna M., Samoocena i jej pomiar. Polska adaptacja skali SES M. Rozenberga, PTP, Warszawa 2008.

KOORDYNATOR WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO – osoba odpowiedzialna za nadzór, realizację i modyfikację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego. Funkcję koordynatora sprawuje szkolny doradca zawodowy, psycholog, pedagog lub osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.

KOMPETENCJE KLUCZOWE – połączenie wiedzy, umiejętności i postaw potrzebnych do samorealizacji, rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.

Źródło: Zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 18.12.2006 r w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.

KWALIFIKACJE ZAWODOWE – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej lub nieformalnej, których osiągnięcie zostało potwierdzone przez upoważnioną instytucję.

Źródło: Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, Dz.U. z 2016r. poz. 64.

KWALIFIKACJA W ZAWODZIE – wyodrębniony w danym zawodzie zestaw efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji. Do uzyskania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, zależnie od zawodu, może być wymagane uzyskanie jednej lub dwóch kwalifikacji w zawodzie. Ta sama kwalifikacja w zawodzie może występować w różnych zawodach.

Źródło: Ustawa o systemie oświaty, Dz. U. 2015, poz. 2156

4. PODSTAWY PRAWNE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polski (Dz.U.1997, nr 78 poz 483).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082).
3. Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U.2019 poz 325).
4. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591).
5. Rozporządzenie MEN z dnia 9 lipca 2020r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach - Dz.U.2020 poz. 1280).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 26 lipca 2018r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U 2018 poz. 1679).
7. Rozporządzenie MEN z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639, z 2020 r. poz. 1008 oraz z 2021 r. poz. 1534).
8. Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U.2018, poz. 1601).

5. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ DORADZTWA ZAWODOWEGO

Za realizację działań z zakresu doradztwa zawodowego odpowiedzialni są wszyscy wychowawcy i nauczyciele pracujący w szkole.

➤ **Dyrektor**

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z koordynatorem doradztwa zawodowego w szkole w celu realizacji WSDZ,
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

➤ **Koordynator doradztwa zawodowego**

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego.
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy,
- opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami harmonogramu działań doradczych na dany rok szkolny,
- wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”,
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia

➤ **Wychowawcy**

- przygotowują roczny program WSDZ i jego ewaluację na koniec każdego roku szkolnego
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów,

- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno -zawodowej ich dzieci,
- w miarę możliwości, włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole,
- wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- współpracują z pedagogiem, doradcą zawodowym -koordynatorem doradztwa zawodowego w szkole oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- tworzą IPET i wskazują potrzeby preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego

➤ **Nauczyciele**

- nauczyciele powinni ukazywać znaczenie danego przedmiotu dla wykonywania, poszczególnych zawodów, określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi,
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów,
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach,
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe,

- współpracują z pedagogiem, doradcą zawodowym, koordynatorem doradztwa zawodowego w szkole oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- w miarę możliwości, włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole,
- wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

➤ **Nauczyciele specjaliści**

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów,
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów, w tym uczniów objętych rewalidacją z IPET,
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty),
- współpracują z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym
 - Koordynator działań WSDZ w Szkole Podstawowej nr 1 – doradca zawodowy – Marzena Jania-Kowalska
 - Zespół doradztwa zawodowego tworzą: psycholog Paulina Stęplowska i pedagog Marzena Jania-Kowalska.

Do współpracy z zespołem zobowiązani są specjaliści szkolni (psycholog, pedagog, pedagog specjalny, nauczyciel współorganizujący proces kształcenia), wychowawcy i nauczyciele.

Każdy wychowawca co roku opracowuje i realizuje roczny program WSDZ oraz przygotowuje ewaluację programu na koniec danego roku szkolnego.

6. Treści programowe

Wspólne treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego:

I. *Poznanie siebie* (kl. I-III)/Poznawanie własnych zasobów (kl. IV-VI i VII-VIII).

II. *Świat zawodów i rynek pracy*.

III. *Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie*.

IV. *Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych*.

Cele szczegółowe WSDZ – dotyczą wszystkich osób zajmujących się doradztwem w szkole.

Cele związane z poznaniem siebie przez ucznia:

- poznanie zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych oraz kompetencji – rozwijanie umiejętności ich opisania oraz przedstawienia innym,
- poznanie mocnych i słabych stron oraz ich wpływ na wybór ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- rozwijanie umiejętności podejmowania działań w sytuacjach zadaniowych, pisywania ich oraz dokonywania ich oceny,
- rozwijanie umiejętności oceny siebie na podstawie autoanalizy oraz postrzegania przez innych,
- poznanie własnego stanu zdrowia i ograniczeń oraz ich wpływu na planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- określenie własnej hierarchii wartości i potrzeb,

Cele związane z poznaniem świata zawodów i rynku pracy przez ucznia:

- rozwijanie umiejętności wyszukiwania i analizowania informacji na temat zawodów,
- ich specyfiki, rozwijanie wiedzy na temat podziału zawodów na grupy, ich specyfikę, podział na kwalifikacje oraz ścieżki uzyskania pracy w danym zawodzie,
- zrozumienie i uzasadnienie znaczenia pracy w życiu człowieka,
- rozwijanie umiejętności porównania własnych zasobów z wymogami rynku pracy oraz oczekiwaniami pracodawców ze zrozumieniem trendów i zjawisk zachodzących na współczesnym rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem, w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
- zrozumienie roli pieniądza i jego związku z pracą oraz poznanie znaczenia etyki zawodowej,
- rozwijanie umiejętności autoprezentacji, przedstawiania swoich zasobów innym.

Cele związane z poznaniem rynku edukacyjnego przez ucznia oraz wartością uczenia się przez całe życie:

- poznanie różnych sposobów i źródeł zdobywania wiedzy, określenie indywidualnego sposobu nauki i wskazanie ulubionych przedmiotów,
- analiza ofert szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych oraz kryteriów rekrutacyjnych z umiejętnym korzystaniem z dostępnych źródeł informacji,
- poznanie charakterystyki struktury systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej,
- zrozumienie wartości uczenia się przez całe życie.

Cele związane z planowaniem własnego rozwoju i podejmowaniem decyzji edukacyjno zawodowych przez ucznia:

- dokonanie wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu innych osób, z uwzględnieniem własnych zasobów oraz konsekwencji podjętych wyborów,
- umiejętność planowania własnych lub grupowych działań niezbędnych do realizacji założonego celu,
- umiejętność samodzielnego podejmowania decyzji,
- identyfikowanie osób i instytucji wspomagających planowanie ścieżki edukacyjnozawodowej.

Cele WSDZ zostaną osiągnięte poprzez współpracę wszystkich nauczycieli, specjalistów, dyrektora szkoły i jej sprzymierzeńców. Nauczyciele wychowawcy oraz nauczyciele są zobowiązani do realizacji treści programowych i osiągania wynikających z nich celów w czasie bieżącej pracy na lekcji. Ponadto cele te realizują poprzez organizowanie zajęć dodatkowych, specjalistycznych oraz poprzez kontakty ze środowiskiem.

➤ **KLASY I-III oraz IV-VI szkoły podstawowe**

Celem orientacji zawodowej w klasach I–VI jest:

- poznawanie własnych zasobów,
- zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy,
- kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji,
- stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

➤ **KLASY VII –VIII szkoły podstawowej:**

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest:

- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów,
- informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Każdy nauczyciel zaznacza w dzienniku treści programowe związane z doradztwem zawodowym na swoim przedmiocie lub lekcji wychowawczej.

7. DIAGNOZA POTRZEB BENEFICJENTÓW WSDZ

Diagnoza będzie dokonywana na początku każdego roku szkolnego. Diagnoza uczniów dotyczy tego, co już wiedzą, co potrafią, a czego jeszcze potrzebują uczniowie, aby mądrze planować dalsze kształcenie i karierę zawodową.

Diagnoza sporządzana przez nauczycieli, wychowawców będzie dotyczyć tego jakie kompetencje doradcze posiadają, aby świadomie realizować z uczniami WSDZ (na podstawie wniosków, rekomendacji z ewaluacji poprzedniego roku szkolnego).

Diagnoza rodziców dotyczyć będzie aspektu na ile szkoła wspiera ich dzieci w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej. Ponadto co jest im potrzebne, aby lepiej wesprzeć swoje dziecko w wyborze szkoły, chodzi o wiedzę i umiejętności,, które mogą zyskać np. podczas spotkania z doradcą zawodowym.

Diagnoza trzech powyższych grup może być dokonywana za pomocą następujących metod:

- ankiet,
- dyskusje z uczniami podczas lekcji wychowawczej,
- konsultacje z samorządem,
- obserwacja,
- konsultacje z rodzicami podczas zebrań,
- spotkania z radą rodziców.

7. DZIAŁANIA W RAMACH WSDZ DLA UCZNIÓW, nauczycieli i rodziców

Działania z zakresu doradztwa zawodowego w Szkole Podstawowej nr 1 są realizowane na wszystkich poziomach klas 1-8.

Uczniowie przechodząc z klasy do klasy są coraz bardziej świadomymi uczestnikami tych działań. Dzięki temu w klasie ósmej uczeń świadomie wybierze szkołę i dostosuje ją do swoich oczekiwań i możliwości.

Przez 8 letni cykl kształcenia działania te realizowane są w formie:

- lekcji wychowawczych,
- wycieczek (Targi Edukacyjne, Arena Zawodów itp.),
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- testy predyspozycji zawodowych,
- zajęcia indywidualne związane z wyborem kierunku kształcenia
- konkursów,
- projektów,
- zajęć pozalekcyjnych,
- porady indywidualne,
- seminarium informacyjne dla rodziców,
- reprezentowanie swojego zawodu na forum klasy dla zainteresowanych rodziców,
- dzielenie się informacjami o ciekawych warsztatach, wykładach, konkursach, zawodach i innych wydarzeniach pozwalających na odkrywanie lub rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci,
- wspólne wizyty z dzieckiem na drzwiach otwartych szkół ponadpodstawowych oraz odwiedzenie stoisk szkół podczas Targów Edukacyjnych,
- korzystanie z informacji zamieszczonych na stronie szkoły i polecanych tam linków,
- zapoznanie uczniów z procedurą rekrutacyjną,
- uczestniczenia w szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego,
- punkt informacyjny z zakresu doradztwa zawodowego.

Na każdy rok szkolny zostanie opracowany szczegółowy harmonogram działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla poszczególnych klas wraz z zadaniami i będzie stanowił załącznik niniejszego programu – Załącznik nr 1

8. EWALUACJA

Na koniec roku szkolnego zespół doradztwa zawodowego powołany przez dyrektora szkoły dokonuje ewaluacji działań nauczycieli poprzez analizę sprawozdań z realizacji programów WSDZ oraz rozmów i ankiet przeprowadzonych wśród uczniów klas ósmych.

Opracowane wyniki, wysunięte wnioski i rekomendacje zostają umieszczone w raporcie ewaluacyjnym i przesyłane nauczycielom i przedstawiane na Radzie Pedagogicznej.

9. INSTYTUCJE WSPÓŁPRACUJĄCE ZE SZKOŁĄ W RAMACH REALIZACJI ZADAŃ Z DORADZTWA ZAWODOWEGO

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3w Poznaniu

Poradnia dla Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi w Poznaniu

- Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży, Poznań
- Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu, Poznań.